

[Bolvig]

men med venstre være med til seriøst at forsøge, om det kan lade sig gøre.

Bollmann (CD):

Også fra CDs side har vi stor sympati for venstres forslag om fri adgang til deltidbeskæftigelse. Vi finder det helt nødvendigt, at man skaber en større fleksibilitet på arbejdsmarkedet for at fremme beskæftigelsen. Der er ingen tvivl om, at mange ønsker deltidbeskæftigelse af hensyn til f. eks. arbejdet i hjemmet, og vi kan kun beklage, at alle de pæne ord, der herfra tidligere er sagt, om, at man gerne ser udvidelser på området, ikke er opfyldt i praksis.

Vi synes i øvrigt, at ministeren sprang alt for let hen over den del, der vedrører staten. Sagen er vel egentlig, at de fleste styrelser ikke er særlig interesserede. Nu ligger der jo ikke i venstres forslag nærmere anvisninger om, hvordan det skal gennemføres, så det må vi naturligvis efterlyse. Især på det private område er jeg meget interesseret i at få en nærmere underbygning af, hvad man egentlig forestiller sig. Men der skal ikke herske tvivl om, at CD fuldt ud støtter intentionerne bag forslaget.

Anne Grete Holmsgård (VS):

VS kan ikke støtte venstres forslag om udvidet adgang til deltidbeskæftigelse. For det første er det et forsøg på at undergrave de overenskomster, der allerede ligger på arbejdsmarkedet. Venstre nævner selv i bemærkningerne til forslaget fællesoverenskomsten for Kvindeligt Arbejderforbund og for SiD, hvor der ligger klare begrænsninger i adgangen til deltidbeskæftigelse.

Det fremgår klart af såvel lovteksten som bemærkningerne, at det, man ønsker, er, at folketinget ophæver de kollektive overenskomster på arbejdsmarkedet til fordel for individuelle aftaler mellem den enkelte ansatte og den enkelte arbejdsgiver. Det falder jo egentlig godt i tråd med venstres angreb på de faglige organisationer under valgkampen og i det hele taget. Jeg vil godt henvise til venstres valgplakater om, hvem der styrer dette land, og til de ofte fremsatte påstande om organisationsvælde og til hr. Bertel Haarders forslag om, at man skulle pålægge de faglige organisationer en speciel skat. VS er grundlæggende imod, at man igennem folke-

tingsbestemmelser søger at sætte de kollektive overenskomster ud af kraft.

Med hensyn til selve spørgsmålet om deltidbeskæftigelse, ja, hvem ville så ikke synes, at det var helt pragtfuldt, hvis man kunne nøjes med at arbejde den halve dag? Det tror jeg de fleste ville synes. Det kræver bare nogle grundlæggende ændringer i dette samfund, hvis det skal være muligt. Men dette drejer sig jo ikke om en eller anden smuk utopi ude i fremtiden. Det drejer sig om, at venstre her og nu ønsker udvidet deltidbeskæftigelse på tværs af de aftaler, der allerede er indgået, uden lønkomensation og i vid udstrækning med den følge, at man kan udnytte arbejdskraften mere effektivt end før, når den har tid til at hvile godt ud efter en halv dags arbejde. Spørgsmålet om den større effektivitet er ikke indeholdt i bemærkningerne til dette beslutningsforslag, men da et lignende forslag var til behandling i 1977, fremhævede hr. Bertel Haarder bl. a., at det ville give en større effektivitet i arbejdsstyrken, hvis man fremmede deltidbeskæftigelsen. Det står i folketingets forhandlinger 1976-77, 2. samling, sp. 2578.

Venstres hovedargument for forslaget er, at fri adgang til deltidbeskæftigelse skal bruges til at have mere tid til familie og børn, og at ældre lønmodtagere skal have mulighed for at aftrappe arbejdet gradvis, inden de går på folkepension. Det lyder meget nydeligt, men som jeg tidligere har sagt her fra folketingets talerstol, kunne jeg godt lide at få at vide, hvad alle de lavindkomstfamilier, der er her i landet, og som måske nok er dem, der allermost har brug for en generel nedsættelse af arbejdstiden, egentlig skal gøre økonomisk, hvis det er sådan, at man gennemfører et system, hvor man mere eller mindre indirekte presser folk over på deltid. Men jeg går ud fra, at det ifølge venstres liberalistiske tankegang skal være op til den fri fantasi.

Man løser ikke nogen problemer på socialt forsvarlig vis ved at underminere overenskomsterne på arbejdsmarkedet og ved at frembringe en situation, hvor mange vil være tvunget til at indgå individuelle deltidsaftaler. Det, der kan løse de store socialpolitiske problemer, der eksisterer i dag som følge af tempoopskrining på arbejdsmarkedet, dårlige arbejdsforhold og en række andre forhold, er, at fagbevægelsen kollektivt er i stand til at gennemtvinge en generel nedsæt-